

Översyn av alternativa åtgärder för anpassning av rennäringen samt analys av avtal om vinterbete utanför renskötseområdet

Sametinget lämnade rapport till regeringen den 1 november. I början av mars deltog Sametinget på ett skogsägarmöte i Dalarna som anordnades av Skogsstyrelsen. Vid mötet kom parterna överens om att Sametinget och skogsägarna gemensamt ska tillskriva regeringen om önskemålet att vid behov nyttja markerna för renskötelsens ändamål. En förutsättning för det senare är att aktuell vargförekomst i området minskas.

Toleransnivåer för rovdjur

Sametinget har initierat arbetet för att ta fram toleransnivåer för rennäringen. Resultatet har utmynnat i ett regeringsuppdrag som ska ske i samråd med Naturvårdsverket. Läs mer om detta i vårt nyhetsblad 4/2011.

Sverige – det nya matlandet

Sametinget fick i februari ett nytt regeringsuppdrag att synliggöra det samiska köket. Läs mer om detta i vårt nyhetsblad 4/2011.

Eallinbiras/Iellembirás/Jiellemen – Vårt livsmiljöprogram

Ett antal pilotprojekt som passar in i Eallinbiras målsättning pågår:

- Renbruksplaner – Skogsstyrelsen
- FSC-utbildning – Sametinget och SSR
- Rovdjursprojekt – SSR
- Dievát /Utveckling av arbetsmodell för samebyns planering och förvaltning av de egna naturresurserna samt kulturen – Saarivuoma sameby
- Renskötelsens anpassningar till klimatförändringar – Vilhelmina Norra sameby
- Terra Madre/uppbyggnad av urfolkskonferens – Slow Food Sápmi
- Renars hälsa och veterinärberedskap – SLU och SVA
- Samhällsplanering – SSR
- Faamoe – Samebyarna Idre, Mittådalen, Tåssåsen, Handölsdalen samt Ruvten Sijte och SSR

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

Besöksadress: Adolf Hedinsvägen 58

Postadress: Box 90, 981 22 Kiruna

Telefon växel: 0980-780 30

Fax: 0980-780 31

Webbplats: www.sametinget.se

E-post: kansli@sametinget.se

Alla anställda nås på e-postadress:
fornamn.efternamn@sametinget.se

Information från

2011

sametinget

Avdelningen för samiska näringar, miljö och samhälle

Så arbetar

...näringslivsavdelningen

Ansvarsområden

Vid avdelningen för samiska näringar, samhälle och miljö arbetar 20 personer med 15 olika arbetsområden.

Tio funktioner regleras av anslagen till rennäringen (rovdjursersättning, rovdjursinventering, markanvändningsredovisning, katastrofersättning, renmärken, prisstöd, projektmedel, rennäringens klimatanpassning, riksgränsstängsel samt cesiumhantering). Vi ansvarar för Landsbygdsprogrammet, Interreg IV A Nord Sápmi, bygdemedel, överklagningsärenden av enskilda samebymedlemmar samt samhällsplanering som anges i sametingslagen. Vi ansvarar därutöver för att projekten Sametingets livsmiljöprogram Eallinbiras och statistik om samiska näringar genomförs.

Under det senaste året har vi fått två nya regeringsuppdrag, att ta fram toleransnivåer för rennäringen med avseende på rovdjursförekomst samt att utveckla och synliggöra den samiska maten.

”Främjandeanslaget”

Rennäringens främjandeanslag villkoras av Landsbygdsdepartementets regleringsbrev där uppgifterna beskrivs. Det totala ramanslaget uppgår till 119 mkr. Kostnaderna för renmärkeshandling, markanvändningsredovisning, cesiumhantering samt underhåll av riksgränsstängsel är i princip fasta. Största delen utgör kostnader för material samt personal som ska verkställa de insatser som är föreskrivna i regleringsbrevet. Hur mycket resurser och pengar som

Avdelningschef:

Lars-Ove Jonsson Tel. 063-15 08 51, 070-357 77 24

För att komma i kontakt med våra handläggare (oavsett placeringssort) kan du alltid ringa Sametingets växel:

tel. 0980-780 30

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

läggs på varje funktion bestäms av Sametinget. I anslaget ingår om medel finns, att bekosta beteskatastrofer samt finansiera andra åtgärder som främjar rennäringen, t ex extraordinära åtgärder eller projekt till intresseorganisationer eller samebyar.

Anslagen för pristöd och rovdjursersättning är mer rörliga och bestäms utifrån slaktkvantitet och rovdjurstryck. Från 2010 ingår rovdjursersättningen i rennäringens främjandeanslag och påverkar tilldelningen av pengar inom anslaget. Det har lett till att Sametinget inte kunnat bevilja några nya projektansökningar under de senaste två åren och medlen till beteskatastrofer har varit mycket begränsade. Fram till och med 2009 behandlades rovdjursanslaget som ett separat anslag.

Under åren 2008-2011 tillkom 29 mkr i anslaget för klimatanpassade åtgärder för rennäringen. Dessa medel har dock fullt ut inte kunnat nyttjats då Sametinget har valt att prioritera rovdjursersättningen.

Handläggningsrutiner

Under de tre senaste åren har mycket tid och resurser lagts på att förnya de tekniska handläggningssystemen. Underhållet av de system vi övertog från Jordbruksverket och länsstyrelserna var mycket eftersatt. De flesta nya system har nu tagits i drift. Det gäller *Haddi* (pristöd), *Låhko* (företagsregister), *Mearka* (renmärkeshantering), *Irenmark* (markanvändningsredovisning) samt *Navdi* (rovdjursutbetalningar). Fortfarande finns initialproblem som måste åtgärdas. Samtidigt jobbar vi med att se över övriga rutiner vid handläggningen och framförallt med att få ned handläggningstiderna vid samtliga funktioner. Generellt har handläggningstiderna minskat rejält även om tiden för vissa enskilda ärenden fortfarande inte är acceptabel. Vi jobbar med målsättningen att inget ärende ska bli liggande mer än högst två månader.

Verksamhetsutveckling

Utvecklingen av de tekniska systemen och Sametingets strategi som ansvarig förvaltningsmyndighet för rennäringen kräver en fortlöpande verksamhetsutveckling. Vi ser bl a över förutsättningarna att omorganisera den tekniska funktionen med Irenmark och den samhällsplanerande funktionen till en gemensam funktion. Syftet är att tydliggöra Sametingets roll i samhällsplaneringen. I samarbete med Sametingets kulturavdelning har vi tagit fram en plan för att fortsätta arbetet med traditionell kunskap för bevarande av biologisk mångfald och hållbar utveckling.

Projekt och regeringsuppdrag

Statistik om samiskt näringsliv

Statistikprojektet är på väg in i en ny fas där teknisk arkitektur har formulerats och databaser ska byggas och kopplas ihop med Sametingets befintliga system. På sikt ska Sametingets statistiksystem ha koppling till andra myndigheter som förvarar och uppdaterar statistik som berör samiskt näringsliv. Samtidigt bearbetar vi Landsbyggsdepartementet för att bli statistikansvarig myndighet för rennäringen och samiskt näringsliv. Statistikansvaret ligger fortfarande kvar på Jordbruksverket.

Samarbete med Skogsstyrelsen

Sametinget samarbetar med Skogsstyrelsen med att upprätta renbruksplaner i samtliga samebyar. Tillsammans har vi tagit fram en förstudie med syfte att analysera den framtida utvecklingen och förvaltningen av RenGIS-systemet. Det inbegriper att samordna renbruksplanerna med de markanvändningsdata som Sametinget ansvarar för och att komplettera planerna med andra omvärldsfaktorer som t ex vindkraft, gruvprojekteringar och vägar. Den mest genomgripande förändringen är steget från RenGIS 1.0 till RenGIS 2.0. Den nya versionen innebär att samebyarna kan erhålla ett kostnadsfritt GIS med förutsättningar att lagra och presentera beteslandsindelningen, omvärldsfaktorer och GPS på ren.

GPS på ren har utvecklats så att renskötaren via RenGIS 2.0 dagligen kan följa renars rörelsemönster samt göra uppföljningar för rörelser för längre tids-horisonter med hjälp av positioner som lagrats. Utifrån detta kan renars viktiga områden identifieras och också kopplas till väder och klimat. Redan nu har det framkommit att det finns avvikelser från "normalåret" inom samebyn var renarna befinner sig beroende av nederbörd, kyla och snömängd.

Tillsammans med Skogsstyrelsen har vi ett nytt uppdrag som regleras genom ändringar i respektive myndighets regleringsbrev. Uppdragets syfte är att aktivt främja och stödja engagemang och initiativ på lokal och nationell nivå för förbättrad dialog mellan skogsbruk och rennäring. Uppdraget går ut på att dels kartlägga och sammanställa pågående aktiviteter för förbättrad dialog och samverkan mellan skogsbruk och rennäring, dels utreda vad som kan göras för att underlätta och stödja pågående projekt, processer och andra initiativ för förbättrad samverkan och dialog. Uppdraget genomförs med hjälp av en projektledare från vardera myndighet med en gemensam styrgrupp för uppdraget. En referensgrupp med representanter för skogsbruk och rennäring tillsätts. Centrala samrådsgruppen för skogsbruk-rennäring ska vara delaktig i genomförandet av uppdraget. Uppdraget pågår till år 2013.